

Besvarelse

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Sidste del af forespørgslens tekst kunne efterlade det indtryk, at spørgeren på forhånd har en opfattelse af, at a-kassemedlemmernes retssikkerhed ikke tåler sammenligning med krav, der normalt stilles i et retssamfund. Jeg vil derfor gerne straks slå fast, at sanktioner i dagpengesystemet og medlemmernes retsstilling på dette område er fastsat i eller bygger på lovbestemmelser, der er vedtaget af Folketinget, og at der er tale om regler, der har rødder tilbage til den første arbejdsløshedslov fra 1907 og løbende er vurderet og justeret her i Tinget.

Det er muligt, at systemet ikke altid virker perfekt, og at der af og til træffes afgørelser i enkelte sager, der kan bedømmes som uforholdsmæssig hårde. Men jeg er sikker på, at min redegørelse og debatten vil vise, at der ikke er grundlag for en generel mistænkeliggørelse af regelsættet og dets administration. Medlemmernes retsstilling og retssikkerhed er ikke baseret på jungleloven, men på klare lovregler, som fuldt ud lever op til retssamfundets krav.

Inden jeg går over til en nærmere gennemgang af sanktionsreglerne, vil jeg gerne gøre opmærksom på dagpengesystemets særlige karakter, for det er efter min opfattelse vigtigt at gøre sig klart, hvad baggrunden er for, at regelsættet ser ud, som det gør i dag.

Arbejdsløshedsforsikringen er, som navnet angiver, en forsikring, man frivilligt kan melde sig til eller holde sig uden for. Den ligger over det egentlige sociale sikringssystem og er derfor aldrig det sidste økonomiske sikkerhedsnet. Ligesom ved andre forsikringer er der til arbejdsløshedsforsikringen knyttet en række forsikringsbetingelser, og manglende opfyldelse eller overtrædelse af betingelserne kan bevirke, at forsikringen ikke dækker i et konkret tilfælde, eller at forsikringen falder helt væk, uden at der derfor er tale om en sanktion. Som eksempel kan nævnes manglende betaling af kontingent. Et medlem, som ikke betaler kontingent, altså forsikringspræmien, slettes som medlem af a-kassen; men slettelse af denne årsag er ikke en sanktion, men en naturlig følge af forsikringsprincippet.

Efter disse indledende bemærkninger skal jeg nu komme ind på, hvilke forhold der sanktioneres i dagpengesystemet, og hvilke sanktioner der er tale om.

Jeg vil først præcisere, at sanktioner er noget andet end straf i straffelovens forstand. Et medlem kan ikke straffes for overtrædelse af arbejdsløshedsforsikringsloven. Hverken a-kassen, Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikring eller Arbejdsmarkedets Ankenævn kan altså straffe et medlem med bøde, hæfte eller fængsel. Hvis et medlem har gjort sig skyldig i et strafbart forhold, f.eks. bedrageri eller dokumentfalsk over for arbejdsløsheds-kassen, er spørgsmålet om straf efter straffelovens regler en sag for politiet og de almindelige domstole.

Sanktioner ikendes først og fremmest i tilfælde, hvor det kan bebrejdes medlemmet, at der er sket udbetaling af dagpenge eller andre ydelser med urette. Udbetaling af ydelser i dagpengesystemet baseres i vid udstrækning på medlemmernes egne oplysninger. Det er af afgørende betydning, at medlemmerne loyalt giver alle relevante oplysninger om deres forhold, og at oplysningerne er korrekte, og der reageres derfor, når der er udbetalt ydelser med urette, fordi medlemmet har givet urigtige oplysninger eller har fortiet væsentlige oplysninger.

Med hensyn til uagtsomhed afhænger sanktionen først og fremmest af medlemmets subjektive forhold. Hvis medlemmet ikke forsætligt har givet urigtige oplysninger, men der alene er tale om et uagtsomt forhold, er sanktionen altid en effektiv karantæne på 37 timer. I dette tilfælde er beløbets størrelse uden betydning, så selv om medlemmet med urette har modtaget et meget stort beløb, bliver der ikke tale om mere end 37 timers karantæne.

Hvis medlemmet har handlet forsætligt og dermed gjort sig skyldig i et svigagtigt forhold over for kassen, har størrelsen af det fejludbetalte beløb derimod betydning for sanktionen. Hvis beløbet er mere end 25 gange den maksimale dagpengesats – p.t. 13.450 kr. – er sanktionen slettelse af medlemskab, det, der også kaldes svigsslettelse. Hvis det svigagtige forhold har bevirket en mindre fejludbetaling, ikendes en effektiv karantæne. Karantænen varighed beregnes på baggrund af beløbets størrelse, men er på mindst 60 timer og højst 530 timer.

Hvis der foreligger gentagne tilfælde af svig inden for 2 år, eller der er tale om skærpene omstændigheder, f.eks. at medlemmet har gjort sig skyldig i dokumentfalsk, sker der også svigsslettelse ved beløb, der er på mindre end 13.450 kr., og forsøg på svig medfører en karantæne på 60 timer.